

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури
Кафедра охорони праці і безпеки життєдіяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-
педагогічної, методичної
та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк
«___» _____ 2018 р.

03-10-09

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

«ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ
НА ВИРОБНИЦТВІ»
«STATE SOCIAL INSURANCE
IN PRODUCTION»

спеціальність 263 «Цивільна безпека»
speciality 263 «Civil security»

спеціалізація «Охорона праці»
specialization «Occupational safety and health»

Рівне - 2018

Робоча програма «Державне соціальне страхування на виробництві»

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека». – Рівне : НУВГП, 2018. - 15 с.

Розробник:

Довбенко В.С., канд. техн. наук, доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності

Протокол від «02» липня 2018 року № 13

Завідувач кафедри охорони праці
і безпеки життєдіяльності,
д-р техн. наук, проф.

_____ В.Л. Филипчук

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Протокол від «02» липня 2018 року № 4

Голова науково-методичної комісії

_____ В.Л. Филипчук

© Довбенко В.С., 2018

© НУВГП, 2018

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Державне соціальне страхування на виробництві» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 263 «Цивільна безпека».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Державне соціальне страхування на виробництві» є складовою частиною циклу фундаментальних дисциплін для підготовки студентів за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» спеціалізація «Охорона праці». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – «Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань», «Профілактика виробничого травматизму і професійних захворювань», «Виробнича санітарія та фізіологія праці», «Організація служби охорони праці». Цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Вивчення дисципліни «Державне соціальне страхування на виробництві» полягає у засвоєнні знань, умінь і навичок студентом, для здійснення професійної діяльності за спеціальністю «Цивільна безпека». Основним завданням студента є опанування основ загальнообов'язкового державного соціального страхування, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності.

Майбутні спеціалісти, після засвоєння матеріалу дисципліни, повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань загальнообов'язкового державного соціального страхування для вирішення відповідних галузевих завдань.

Призначено для студентів спеціальності «Цивільна безпека» спеціалізація «Охорона праці».

Ключові слова: Державне соціальне страхування, страховий стаж, страхові виплати, нещасний випадок, тимчасова непрацездатність

Abstract

Learning discipline «State social insurance in the work» consists in mastering the knowledge, skills and abilities of the student, for carrying out professional activities in the field of "Civil security". The main task of the student is to master the fundamentals of compulsory state social insurance, which includes the material provision of citizens in case of illness, full, partial or temporary disability.

Future specialists, after mastering the material of discipline, must have a set of general cultural and professional competences on issues of compulsory state social insurance in order to solve the corresponding branch tasks.

Is recognized for students of speciality «Civil security» specialization «Occupational safety and health».

Keywords: State social insurance, insurance period, insurance payments, accident, temporary incapacity

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 26 «Цивільна безпека»	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність 263 «Цивільна безпека»		
Модулів - 1	Освітня програма: «Охорона праці»	Рік підготовки	
Змістових модулів - 2		3	4
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		6	8
Тижневих годин для денної форми навчання - 2 самостійної роботи студента - 2	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень	Лекції	
		16 год	2 год
		Практичні	
		12год	8 год
		Самостійна робота	
		62 год	80 год
		Вид контролю	
		залік	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання - 45 %

для заочної форми навчання - 10 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування працівників.

Завдання дисципліни засвоєння прав, обов'язків і гарантій, які передбачають надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні володіти загальнокультурними та професійними компетенціями:

- щодо забезпечення підготовки документів на виплату відшкодування збитків, причинених здоров'ю працівників у результаті нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання;

- щодо участі у розгляді питання про відшкодування роботодавцем шкоди заподіяної працівникам каліцтвом, професійним захворюванням або іншим пошкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ними трудових обов'язків;

- щодо надання методичної допомоги в складанні переліків професій і посад, відповідно до яких працівники мають проходити обов'язкові медичні огляди, а також переліки професій посад, відповідно до яких на основі чинного законодавства надається компенсація та пільги за важкі, шкідливі або небезпечні умови праці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», а також законодавчі і нормативні правові акти, методичні матеріали з питань соціального захисту;

- повноваження Фонду соціального страхування України та його робочих органів;

- види матеріального забезпечення та матеріальних послуг у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності;

- страхові виплати за страхуванням від нещасного випадку та професійного захворювання;

вміти:

- визначати розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності;

- обчислювати розмір допомоги по вагітності та пологах;

- розраховувати розмір щомісячних страхових виплат;

- визначати розмір одноразової допомоги потерпілим;

- визначати страхові виплати в разі смерті потерпілого.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Тема 1. Основи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування. Управління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Тема 2. Фонд соціального страхування України, структура, завдання та функції.

Управління Фондом соціального страхування України. Правління Фонду соціального страхування України. Повноваження правління Фонду соціального страхування України. Основні завдання і функції Фонду соціального страхування України та його робочих органів.

Тема 3. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання (частина 1)

Особи, які підлягають страхуванню від нещасного випадку. Страхові виплати. Визначення ступеня втрати працездатності потерпілим. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування шкоди. Право на страхові виплати в разі смерті потерпілого.

Тема 4. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання (частина 2)

Строки проведення страхових виплат. Припинення страхових виплат і надання соціальних послуг. Страхові експерти з охорони праці. Порядок визначення класу професійного ризику.

Змістовий модуль 2. Соціальне страхування у зв'язку з втратою працездатності

Тема 5. Соціальне страхування у зв'язку з втратою працездатності (частина 1)

Особи, які підлягають страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Тема 6. Соціальне страхування у зв'язку з втратою працездатності (частина 2)

Обчислення страхового стажу. Розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності. Умови надання допомоги по тимчасовій непрацездатності та тривалість її виплати. Призначення та виплата соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Підстави для відмови в наданні допомоги по тимчасовій непрацездатності.

Тема 7. Контроль та нагляд у сфері соціального страхування

Контроль за діяльністю Фонду соціального страхування України. Державний нагляд у сфері соціального страхування. Відділення виконавчої дирекції Фонду соціального страхування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування												
Тема 1. Основи загальнообов'язкового державного страхування	14	4	2			8						8
Тема 2. Фонд соціального страхування України, його основні завдання та функції	12	2	2			8						10
Тема 3. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання (частина 1)	16	2	2			12		1	1			15

Тема 4. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання (частина 2)	16	2	2			12		1	1			15
Змістовий модуль 2. Соціальне страхування у зв'язку з втратою працездатності												
Тема 5. Соціальне страхування у зв'язку з втратою працездатності (частина 1)	14	2	2			10		1	1			15
Тема 6. Соціальне страхування у зв'язку з втратою працездатності (частина 2)	14	2	2			10		1	1			15
Тема 7. Контроль та нагляд у сфері соціального страхування	4	2				2						2
Усього годин	90	16	12			62	90	4	4			80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Порядок призначення соціальних послуг Фондом соціального страхування	2	-
2.	Розрахунок розміру страхових виплат від нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання	4	4
3.	Визначення матеріального забезпечення за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	2	2
4.	Оформлення документів при призначенні страхових виплат	2	2
5.	Порядок визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності	2	-
	Усього	12	8

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до аудиторних занять – 30 год;
- підготовка до контрольних заходів – 32 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 62 год.

6.1. Завдання на самостійну роботу

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Загальнообов'язкового державного соціального страхування країн Європейського союзу	5	6
2.	Управління загальнообов'язкового державного соціального страхування	6	7
3.	Нагляд у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування	5	7
4.	Відповідальність страхувальників, страховиків та осіб, які надають соціальні послуги	6	7
5.	Поширення державного соціального страхування	5	7
6.	Добровільне страхування від нещасних випадків	5	7
7.	Нагляд та контроль у сфері страхування від нещасного випадку	5	7
8.	Страхування зародка та новонародженого	5	7
9.	Переведення потерпілого на легшу роботу	5	6
10.	Порядок розгляду справ про страхові виплати	5	7
11.	Бухгалтерський облік та звітність Фонду соціального страхування	5	6
12.	Профілактика нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві	5	6
	<i>Всього годин:</i>	62	80

7. Методи навчання

Навчальна дисципліна «Державне соціальне страхування на виробництві» включає такі методи навчання як словесні, наочні і практичні. Лекція передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку та об'єднані загальною темою.

Наочні методи навчання передбачають, передусім, використання демонстрації та ілюстрації у вигляді мультимедійних презентацій.

Практичні методи навчання спрямовані на розв’язання, ситуаційних задач, сприяють формуванню умінь і навичок, логічному завершенні пізнавального процесу стосовно конкретного розділу, теми.

8. Методи контролю

Методом контролю є цілеспрямоване, систематичне спостереження викладача за діяльністю студентів.

Контроль знань студентів проводиться в усній та письмовій формах. Усне опитування здійснюється в індивідуальних (відповідь на запитання, яке в подальшому розбивається на ряд конкретних уточнюючих) та фронтальних (серія логічно пов’язаних між собою питань за невеликим обсягом матеріалів) формах. Підсумкове тестування є письмовою формою контролю знань студентів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
10	10	20	20	15	15	10	

T 1, ... T7 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90 – 100	зараховано
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Державне соціальне страхування від нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» для студентів за напрямком підготовки 6.170202 «Охорона праці» денної та заочної форми навчання / Филипчук В.Л., В.Й. Чабан. – Рівне : НУВГП, 2018. – 20 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/333/1/064-176.pdf>

11. Рекомендована література

Базова

1. Внукова Н.М. Соціальне страхування: навч. посібник / Н.М. Внукова, Н.В. Кузьминчук. – К.: Кондор, 2006. – 412 с.

2. Павлов В.І. Реформування соціального страхування в Україні: монографія / В.І. Павлов, М.Г. Олієвська. – Рівне: НУВГП, 2009. – 200 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2180/>

3. Татаревський О. Перевірки: соціальне страхування від нещасних випадків / О. Татаревський, С. Береславський, Д. Луценко. – Київ, 2006. – 166 с.

4. Конспект лекцій з дисципліни «Державне соціальне страхування» / О. В. Заячківська – Рівне: НУВГП, 2011. – 42 с. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/871/>

5. Ярошевський М. М. Словник термінів і понять з безпеки життєдіяльності: навч. посібник : 2-е вид., доп. і доопр. / М. М. Ярошевський, В. М. Ярошевська, Д. М. Диновський. – К.: Професіонал, 2004. – 256 с.

Допоміжна

1. «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» поточна редакція від 20.01.2018, документ № 16/98-вр / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/16/98-вр>

2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» поточна редакція від 20.01.2018, документ № 1105-14 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1105-14/page>

12. Інформаційні ресурси

1. Галузевий стандарт вищої освіти за спеціальністю «Охорона праці» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/normatyvna-baza/normativna-baza-vishhoi-osviti/>

2. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>

3. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.kiev.ua>